

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس

دوره دکتری (Ph.D.)
روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی

گروه علوم انسانی

کمیته علوم تربیتی

مصوب سیصد و هشتاد و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی
مورخ ۱۳۷۸/۷/۲۵

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره دکتری روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی

گروه: علوم انسانی
رشته: روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی
دوره: دکتری
کمیته تخصصی: علوم تربیتی
گرایش: کد رشته:

شورای عالی برنامه ریزی در سیصد و هشتاد و دومین جلسه مورخ ۱۳۷۸/۷/۲۵ براساس طرح دوره دکتری روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره دکتری روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم‌الاجرا است.
الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می‌شوند.
ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می‌باشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۷۸/۷/۲۵ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است.

ماده (۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره دکتری رشته روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رأی صادره سیصد و هشتاد و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی
مورخ ۱۳۷۸/۷/۲۵
در خصوص برنامه آموزشی دوره دکتری روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی

۱) برنامه آموزشی دوره دکتری روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی که از طرف
گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره سیصد و هشتاد و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۸/۷/۲۵ در مورد
برنامه آموزشی دوره دکتری رشته روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی صحیح است، به مورد اجرا
گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین
وزیر فرهنگ و آموزش عالی

دکتر علی شریعتمداری
ریس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

فصل اوّل

مشخصات کلی برنامه

مشخصات کلی برنامه دکترای روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی

مقدمه

توجه به آموزش و توانبخشی کلیه کودکان و دانش آموزان با نیازهای ویژه، لزوم تربیت نیروی انسانی متخصص و ماهر و همچنین اهمیت تأمین مدرس و پژوهشگر برای دانشگاهها و مراکز آموزش عالی، برنامه ریزی و اجرای دوره آموزشی دکترای روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی را ضرورت بخشید. از این رو بر اساس تجربیات چندین سال اجرای برنامه های آموزشی در دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد کودکان استثنایی و بهره مندی از نظرات متخصصان و استادان دانشگاههای کشور و بررسی برنامه های دوره دکترای دانشگاههای کشورهای پیشرفته دنیا، برنامه موجود در شاخه برنامه ریزی کودکان استثنایی تهیه و تدوین گردید و سپس در جلسه های گوناگون کمیته برنامه ریزی علوم تربیتی، گروه برنامه ریزی علوم انسانی و شورای عالی برنامه ریزی مطرح شد و مورد بررسی و تصویب قرار گرفت.

تعریف و هدفها

هدفهای اساسی ایجاد دکترای تعلیم و تربیت دانش آموختگانی است که با احاطه یافتن به آثار علمی در یک زمینه تخصصی و آشنا شدن با جدیدترین یافته های علمی و پژوهشی بتوانند با بهره گیری از روشهای تحقیق پیشرفته و با استفاده از وسایل و امکانات کامپیوتری در رفع نیازهای کشور، تحقق هدفهای دانشگاه اسلامی، رسیدن به استقلال فرهنگی و علمی، گسترش مرزهای دانش در رشته تخصصی مورد نظر نقش شایسته و مؤثری را ایفا کنند.

دوره دکترای روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی به اعطای مدرک دکترا (Ph.D.) می انجامد و شامل مجموعه ای از دروس و فعالیتهای آموزشی، پژوهشی و کارورزی است که به منظور نیل به هدفهای زیر برنامه ریزی شده است :

- الف : تربیت نیروی انسانی کارآمد برای تدریس در رشته های مربوط به روان شناسی، آموزش و پرورش و توانبخشی کودکان و دانش آموزان با نیازهای ویژه در دانشگاههای دولتی و غیر دولتی .
- ب : تربیت نیروی انسانی لایق برای پژوهش در زمینه های مربوط به روان شناسی، آموزش و پرورش و توانبخشی کودکان و دانش آموزان با نیازهای ویژه .
- ج : تربیت نیروی انسانی کارآمد برای ارائه خدمات تخصصی و حرفه ای در زمینه های مربوط در سازمانهای آموزش و پرورش استثنایی، بهزیستی کشور، پرورش استعدادهای درخشان، بنیاد شهید و نظایر آن .

طول دوره

مدت زمان لازم برای گذراندن دوره دکترای روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی، تابع آخرین آیین نامه آموزشی و پژوهشی دوره دکترا (Ph.D.) مصوب دویست و هفتاد و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۸ می باشد .

محور اصلی فعالیتهای دوره دکترا، کسب مهارتها و دانشهای لازم برای انجام پژوهش در زمینه های مربوط به روان شناسی، آموزش و توانبخشی کودکان استثنایی است. بدیهی است آموزش، وسیله و ابزار پشتیبانی و رفع کاستی ها و نیازهای آموزشی دانشجویان این دوره است که به دو شکل رسمی و غیررسمی اجرا می شود. بنابراین دوره دکترای روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی به دو مرحله تقسیم می شود.

الف: مرحله آموزشی و کارورزی

دانشجو موظف است در طول دوره، مرحله آموزشی و کارورزی از زمان پذیرفته شدن، کلیه واحدهای درسی پیش نیاز از دوره کارشناسی ارشد و دروس دوره دکترا را با موفقیت بگذراند و سپس در امتحان جامع شرکت کند و قبول شود. همچنین دانشجو موظف است دوره کارورزی مربوط را با موفقیت طی کند.

ب: مرحله پژوهشی

پس از موفقیت در مرحله آموزشی و کارورزی، مرحله پژوهشی به طور رسمی آغاز می گردد و دانشجو با پیشنهاد طرح رساله دکترا این مرحله را آغاز می کند و پس از تصویب طرح رساله به اجرا، تدوین و دفاع از آن می پردازد.

بدیهی است دانشجو می تواند در طول دوره، دکترا به طور غیررسمی به مطالعه و بررسی مقدماتی در زمینه پژوهشی مورد نظر خود بپردازد، لیکن ثبت نام رسمی برای تدوین رساله منوط به موفقیت در مرحله آموزشی و کارورزی و امتحان جامع است.

واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای درسی دوره دکترای روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی ۵۰ واحد به شرح زیر

است:

۳۰ واحد

الف: دروس الزامی

۲۰ واحد

ب: رساله دکترا

۵۰ واحد

جمع

شرایط گزینش دانشجو

- داشتن دانشنامه کارشناسی ارشد در رشته های روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی، روان شناسی بالینی و مشاوره از دانشگاههای خارج و داخل مورد تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی .

- موفقیت در امتحان زبان تخصصی با کسب حداقل نمره ۱۴ از ۲۰ .

- موفقیت در امتحان ورودی . دروس مورد نظر به شرح زیر است :

آمار و روش تحقیق

روان شناسی و آموزش و پرورش کودکان استثنایی

روان شناسی رشد

روان شناسی بالینی

روشهای ارزیابی و اندازه گیری

اصول ژنتیک

- موفقیت در مصاحبه علمی - حرفه ای

فصل دوّم

جدول دروس

جدول دروس تخصصی دوره دکتری روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی

کد درس	نام درس	تعداد			پیشنیاز
		واحد	جمع	نظری	
۱	اصول و فلسفه آموزش و پرورش	۲	۳۴	۳۴	-
۲	روشهای آمار پیشرفته و روشهای تحقیق پیشرفته	۴	۶۸	۶۸	-
۳	روشهای ارزیابی و سنجش	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۴	سمینار آموزش و پرورش استثنایی	۲	۳۴	۳۴	-
۵	روشهای نوین اصلاح رفتار	۲	۵۱	۱۷	۳۴
۶	اختلال رفتاری و عاطفی	۲	۳۴	۳۴	-
۷	روان شناسی و توانبخشی افراد عقب مانده ذهنی	۲	۳۴	۳۴	-
۸	ناتوانی های یادگیری خاص	۲	۳۴	۳۴	-
۹	روان شناسی و توانبخشی افراد ناشنوا	۲	۳۴	۳۴	-
۱۰	روان شناسی و توانبخشی افراد نابینا	۲	۳۴	۳۴	-
۱۱	روان شناسی افراد تیزهوش و خلاق	۲	۳۴	۳۴	-
۱۲	افراد با ناتوانی های جسمی - حرکتی و چند معلولیتی	۲	۳۴	۳۴	-
۱۳	خانواده و کودک استثنایی	۲	۳۴	۳۴	-
۱۴	روشهای پیشگیری از معلولیتها	۲	۳۴	۳۴	-
جمع				۳۰	

فصل سوم
سرفصل دروس

اصول و فلسفه آموزش و پرورش

کد درس: (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

- هدف: ۱- آشنائی با حوزه عمل دانش فلسفه ۲- آشنائی با مکاتب عمده و اصلی فلسفی
۳- ارزیابی رابطه فلسفه با تعلیم و تربیت ۴- تحلیل مسائل اصلی فلسفه تعلیم و تربیت
۵- بررسی فلسفه آموزش و پرورش در رژیم گذشته
۶- ارزشیابی چشم انداز فلسفه آموزش و پرورش جمهوری اسلامی.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- معنی و مفهوم فلسفه
- رابطه فلسفه با تعلیم و تربیت
- معرفت (مفهوم معرفت ، انواع ، منابع تشکیل آن)
- تجربه
- حقیقت و ملاک تشخیص آن
- ارزشها ماهیت ، اقسام و قضایای ارزشی)
- تعلیم و تربیت در سه مکتب
ایده آلیسم
رنالیزم (و رنالیزم اسلامی)
ماتریالیزم
- فلسفه آموزش و پرورش غرب (پراگماتیزم) و نقد آن
- تاثیر فلسفه آموزش و پرورش غرب ایران

آمار استنباطی و روش تحقیق پیشرفته

کد درس : ۲

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : فراگیری استفاده از روشهای آماری و پژوهشی پیشرفته در روانشناسی هدف از روش تحقیق آشنا ساختن دانشجو به موارد زیر است :

- روش تحقیق علمی و کاربردی آن در تعلیم و تربیت روانشناسی
- انواع تحقیق (پژوهش تاریخی، توصیفی، علمی، تجربی، مقایسه ای ...) با تأکید ویژه بر طرحهای تحقیق تجربی .
- نحوه استفاده از طرحهای مختلف یا آزمایشی .
- تهیه و تدوین گزارش تحقیق و چگونگی تنظیم پایان نامه تحقیق .

سرفصل دروس - ۸ ساعت :

- ۱- مروری بر مقایسه های دو گروهی و چند گروهی (مستقل و وابسته) برای داده های طبقه ای، رتبه ای، فاصله ای .
  - ۲- تحلیل واریانس چند عاملی
  - ۳- مقایسه های طرح ریزی شده متعامد
  - ۴- مقایسه های چندگانه طرح ریزی نشده
  - ۵- تحلیل کوواریانس یک راهه و
  - ۶- تحلیل کوواریانس چندعاملی
  - ۷- همبستگی جزئی / پاره ای
  - ۸- تحلیل رگرسیون چند متغیری
  - ۹- استفاده از متغیرهای ساختگی در تحلیل رگرسیون
  - ۱۰- ارتباط رگرسیون چند متغیری با تحلیل واریانس
  - ۱۱- مدل برداری علی (تحلیل مسیر)
  - ۱۲- مدل‌های معادلات ساختاری
  - ۱۳- مدل‌های برگشت پذیر
  - ۱۴- مدل‌های برگشت ناپذیر
  - ۱۵- همانندی، زیرمانندی، زبرمانندی
  - ۱۶- تحلیل عوامل، تحلیل مؤلفه ها
- Factorial ANOVA
- Planned orthogonal comparisons
- Post - hoc multiple comparisons
- One - Way ANCOVA
- Factorial ANCOVA
- Part / Partial correlations
- Multiple Regression Analysis
- Causal Modeling (Path analysis)
- Structural Equation Models
- Recarsine Models
- Non - recarsine Models
- Identification, Under - identification, over - identification
- Factor Analysis Component Analysis

نقش پژوهش علمی

علم و وظایف آن - هدفهای علم، تبیین علمی، تئوری، ماهیت پژوهش علمی ویژگیهای فرآیند پژوهش علمی، روش علمی، مراحل فرآیند پژوهش.

انتخاب مسئله و تشکیل فرضیه

دلایل نظری و کاربردی تدوین مسئله پژوهش، ویژگیهای مسئله پژوهشی
تدوین فرضیه و چگونگی تشکیل آن، منابع فرضیه ها، اهمیت فرضیه ها کلیت ویژگی آنها

مفاهیم، سازه ها، تعاریف

مفهوم سازه، متغیر، تعاریف سازنده، تعاریف عملی

تشخیص و نامگذاری متغیرها

متغیرهای مستقل و وابسته
متغیرهای تعدیل کننده (واسطه)، متغیرهای کنترل
سازه ها، مشاهده پذیرها و متغیرهای مداخله گر
ساختن تعاریف عملی برای متغیرها، آزمون پذیری

تکنیک های دستکاری و کنترل متغیرها

روائی پژوهش، عوامل مؤثر در روائی درونی و بروئی
استفاده از گروه کنترل، معادل کردن گروههای آزمایشی و کنترل
تصادفی ساختن، استفاده از زوجهای جور شده
جور کردن گروهها، استفاده از گروه به عنوان کنترل خود
استفاده از تکنیکهای دیگر برای کنترل

نمونه برداری

تعاریف، اصطلاحات
پارامتر جامعه و مشخصه های آماری نمونه، توزیع نمونه برداری
طرح نمونه برداری، روشهای نمونه برداری
نمونه برداری تصادفی ساده، نمونه برداری منظم، نمونه برداری طبقه ای
نمونه برداری خوشه ای، نمونه برداری سهمیه ای، نمونه برداری چند مرحله ای

واریانس و کنترل آن

تعریف واریانس، انواع واریانس
واریانس بین گروهها یا واریانس تجربی
واریانس اشتباه (خطا)، واریانس داخل گروهها
هدف واریانس بین گروهها از واریانس کل
مؤلفه های واریانس، تفاوتهای فردی، اشتباه تصادفی
کوواریانس، واریانس عامل مشترک

اصول تحلیل و تفسیر داده ها

تجزیه و تحلیل داده ها، تعبیر و تفسیر نتایج حاصل از تحلیل
فراوانیها و اندازه های پیوسته، قواعد مقوله بندی (دسته بندی)
انواع تحلیلهای آماری
تحلیلهای فراوانی، نمودارهای متغیرهای مستقل و وابسته
شاخص های رابطه ها، تحلیل تفاوتها
تحلیل واریانس و روشهای وابسته
تحلیل چند متغیری
تفسیر داده های پژوهش، ارتباط با یافته ها و نتایج مطالعات دیگر.

روشهای ارزیابی و سنجش

کد درس: ۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز:

- هدف: آشنا ساختن دانشجو با روشهای نوین ارزیابی و آزمونگری و تشخیص مشکلات یادگیری و رفتاری و شناختی افراد استثنایی.

سرفصلها: تعریف هدفها و ضرورتها

کاربرد روشهای آماری در ارزیابی

تحلیل نمرات حاصل از اجرای آزمونها

هنجاریابی اعتبار و قابلیت اعتماد.

ارزیابی توانایی های هوشی شخصیتی و توانایی های تحصیلی

آزمونهای طراز شده و معلم ساخته

سمینارهای آموزش و پرورش استثنایی

کددرس: ۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مبانی نظری و عملی و جدیدترین یافته های علمی در زمینه آموزش و پرورش افراد استثنایی.

سرفصلها: تعریف

حلقه بندی و معرفی گروه های استثنایی
علت شناسی

ارزیابی و تشخیص جایابی آموزشی

روشهای درمان، آموزش و توانبخشی

تهیه برنامه آموزش انفرادی

معرفی روشهای رایانه ای برای تشخیص سنجش و برنامه ریزی

روشهای نوین اصلاح رفتار

کددرس: ۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجو با مبانی نظری و عملی روشهای نوین اصلاح رفتار

سرفصلها: تعریف

الگوهای رفتاری انسان

انواع تقویت کننده ها

بیامدهای رفتار و فرایند اصلاح رفتار

روشهای افزایش و کاهش رفتار (شکل دهی، مردم سازی و خاموش سازی)

آموزش والدین و کنترل رفتار در خانه و مدرسه

اختلالهای رفتاری و عاطفی

کد درس: ۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجو با تازه های روان شناسی و توانبخشی افراد با اختلالهای رفتاری و عاطفی. هدف از این درس ایجاد فرصتهایی است که دانشجو با نظریه ها و پژوهشهای جدید آشنا شود و بتواند اطلاعات لازم را کسب کند و مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.

سرفصلها: تاریخچه

تعریف

سبب شناسی

شیوع و پراکندگی

ویژگیها

روشهای ارزیابی و تشخیص و جایابی

- معرفی الگوها و روشهای درمان و توانبخشی (پزشکی، بوم شناختی، رفتاری، روان بویایی، شناختی، عصب شناختی و ...)

معرفی اختلالهای رفتاری و عاطفی:

نارسایی در توجه، بیش فعالی، پرخاشگری، درخودماندگی، اختلالهای کرداری، گوشه گیری.

روان شناسی و توانبخشی افراد عقب مانده ذهنی

کد درس: ۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجویان دوره دکترا با تازه ترین یافته های علمی و نظریه های مربوط به روان شناسی، آموزش و پرورش و توانبخشی کودکان و بزرگسالان عقب مانده ذهنی.

سرفصلها: تاریخچه

تعریفهای گوناگون و نقد آنها

سبب شناسی

ویژگی های شناختی، رفتاری، اجتماعی، حسی - حرکتی

طبقه بندی

ارزیابی، تشخیص و جایابی آموزش

روشهای آموزش و توانبخشی

پیشگیری

- آموزش مهارتهای اساسی (مهارتهای حرکتی درشت و ظریف، مهارتهای ادراکی، مهارتهای

خودیاری، مهارتهای اجتماعی، مهارتهای گفتاری)

- آموزش دروس کلیدی (خواندن، نوشتن و حساب)

- آموزش مهارتهای بیش حرفه ای و حرفه ای

ناتوانی های یادگیری خاص

کد درس: ۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجو با تازه های یافته های نظری و عملی روان شناسی و توانبخشی و آموزش و پرورش افراد با ناتوانی های یادگیری خاص.

سرفصلها: تاریخچه

تعریف

علت شناسی

ویژگیهای افراد با ناتوانی های یادگیری خاص روشهای ارزیابی، تشخیص و جایابی آموزشی

طبقه بندی

روشهای آموزش و راهبردهای آموزشی

روان شناسی و توانبخشی افراد ناشنوا

کددرس: ۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با اصول و روشهای روان شناسی و توانبخشی افراد ناشنوا و کم شنوا.

سرفصلها:

- ویژگیهای روان شناختی کودکان و بزرگسالان ناشنوا
- بررسی نقش 'صوت' در فرایند تحول روانی
- اصول توانبخشی افراد ناشنوا
- رویکردهای مهندسی پزشکی در توانبخشی افراد ناشنوا
- روشهای آموزش در دوره های مختلف رشد و تحول
- آزمونگری شناختی و روانی افراد ناشنوا
- اصول توانبخشی حرفه ای و روانی افراد ناشنوا

روان شناسی و توانبخشی افراد نابینا

کددرس : ۱۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنماز :

هدف : آشنا ساختن دانشجو با جدیدترین دستاوردهای علمی در زمینه روان شناسی و توانبخشی افراد نابینا.

سرفصلها : تعریف

علت شناسی

ویژگیهای افراد با نارسایی های بینایی (شخصیتی، رفتاری و شناختی)

روشهای ارزیابی و تشخیص و جایابی

روشهای درمان و آموزش (یکپارچه سازی آموزشی)

کلاس ویژه، آموزش انفرادی

آموزش حرفه ای و توانبخشی شغلی

روان شناسی افراد تیزهوش و خلاق

کددرس: ۱۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجو با آخرین یافته ها و نظریه های مربوط به روان شناسی و آموزش و پرورش افراد تیزهوش و خلاق.

سرفصلها:

- مبانی فلسفی آموزش بزرگسالان تیزهوش
- تاریخچه شناخت کودکان تیزهوش
- تلاش های علمی و کاربردی از شناسایی کودکان تیزهوش
- تهیه آزمونهای هوشی برای شناخت کودکان تیزهوش
- مطالعات انجام شده پیرامون ویژگیهای کودکان تیزهوش
- ویژگیهای زیستی، شناختی و روانی و اجتماعی کودکان تیزهوش
- کودکان تیزهوش و خانواده
- کودکان تیزهوش و جامعه
- کودکان تیزهوش و کارکنان جامعه
- روشهای آموزش و پرورش کودکان و نوجوانان تیزهوش
- برنامه های آموزش کودکان تیزهوش
- خلاقیت و هوشمندی
- ویژگیهای کودکان خلاق و مبانی نظری خلاقیت
- روشهای پرورش تفکر خلاق
- منابع درسی و فرایند خلاقیت
- نظام گزینش معلم دانش آموزان تیزهوش و خلاق

افراد با ناتوانی های جسمی - حرکتی و چند معلولیتی

کددرس: ۱۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجو با روان شناسی و توانبخشی افراد با ناتوانی های جسمانی و حرکتی و افراد چند معلولیتی و مشکلات حرکتی آنان.

سرفصلها: آشنایی با فیزیولوژی بدن انسان

شناخت مهارتهای حرکتی (درشت و ظریف)

علت شناسی

روشهای درمان و توانبخشی (حرکت درمانی، بازی درمانی، بازپروری حسی، تمرینهای ورزشی)

شناخت انواع فلج مغزی و ویژگیهای افراد با فلج مغزی

روشهای ارزیابی و تشخیص

روشهای پیشگیری

خانواده و کودک استثنائی

کد درس: ۱۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیناز:

هدف: آشنا ساختن دانشجویان و روشهای پیشگیری اولیه و ثانوی از معلولیتها به ویژه عقب ماندگی ذهنی در سنین پیش از دبستان برای آن دسته از کودکانی که در معرض خطر هستند.

سرفصلها:

- فراهم ساختن یک محیط سالم و عنی
- رشد و گسترش توانایی های کودک
- ایجاد همکاران میان خانه، خانواده و درمانگاه
- معرفی روشهای درمانی و مداخله گرانه
- اجرای برنامه های مداخله گرانه جبرانی

روشهای پیشگیری از معلولیتها

کد درس: ۱۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجو با روشهای پیشگیری اولیه و ثانوی از معلولیتها به ویژه عقب ماندگی ذهنی در سنین پیش از دبستان برای آن دسته از کودکانی که در معرض خطر هستند.

سرفصلها:

- فراهم ساختن یک محیط سالم و غنی
- رشد و گسترش توانایی های کودک
- ایجاد همکاری میان خانه، خانواده و درمانگاه
- معرفی روشهای درمانی و مداخله گرانه
- اجرای برنامه های مداخله گرانه جبرانی

فهرست منابع دروس
دوره دکتری
روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی

Oxford, England UK: Oxford University Press. (1996). xii, 350 pp.
0198523661 (hardcover); 0198523653 (paperback)
1996

1996-97140-000
Authored-Book; Book
Statistics for the social sciences.
Wilcox, -Rand-R.
San Diego, CA, USA: Academic Press, Inc. (1996). xix, 454 pp.
127515402 (hardcover)
1996

1996-97104-000
Authored-Book; Book
Explaining psychological statistics.
Cohen, -Barry
Pacific Grove, CA, USA: Brooks/Cole Publishing Co. (1996). xxvii, 830 pp.
0534200761 (hardcover)
1996

1995-98499-000
Authored-Book; Book
Straightforward statistics for the behavioral sciences.
Cass, -James-D.
Pacific Grove, CA, USA: Brooks/Cole Publishing Co. (1996). xxii, 600 pp.
0534231004 (hardcover)
1996

98-07281-000
Hardcover-Book; Book
A practical guide to research methods (6th ed.).
Kling, -Gerhard; Heiss, -George-D.
Baltimore, MD, USA: University Press of America, Inc. (1998). v, 190 pp.
061809791 (hardcover); 0761809805 (paperback)
98

98-07100-000
Hardcover-Book; Book
Introduction to qualitative research methods: A guidebook and resource
book (2nd ed.).
Krippner, -Steven-J.; Bogdan, -Robert
New York, NY, USA: John Wiley and Sons, Inc. (1998). x, 337 pp.
071168688 (hardcover)
98

97-36653-000
Hardcover-Book; Book
Advances in environment, behavior, and design, Vol. 4: Toward the
evolution of theory, methods, research, and utilization.
Dore, -Gary-T. (Ed); Marans, -Robert-W. (Ed)
Tulsa, Oklahoma City, OK, USA: Edra; New York, NY, USA: Plenum Press. (1997).
375 pp.
06453436 (hardcover)
97

97-36442-000
Hardcover-Book; Book
Current topics in human intelligence, Vol. 1: Research methodology.
Kanterman, -Douglas-K. (Ed)
Lewiston, NJ, USA: Ablex Publishing Corp. (1985). x, 331 pp.
05-0040
03911739 (hardcover)
85

97-08898-000
Hardcover-Book; Book
Empowering your workforce: Applied research methods and tools for the
training and development practitioner.
Kanterman, -Alan
Thousand Oaks, CA, USA: Sage Publications, Inc. (1997). xiii, 141 pp.
03973217 (hardcover); 0803973225 (paperback)
97

95-98426-000
Hardcover-Book; Book

TI: Research methods in family therapy.
AU: Sprenkle, -Douglas-H. (Ed); Moon, -Sidney-M. (Ed)
PB: New York, NY, USA: Guilford Press. (1996). xiii, 514 pp.
IB: 1572301112 (hardcover)
PY: 1996

AN: 1996-97391-000
DT: Authored-Book; Book
TI: Research methods in the social and behavioral sciences (2nd ed.).
AU: Jones, -Russell-A.
PB: Sunderland, MA, USA: Sinauer Associates, Inc. (1996). 369 pp.
IB: 0878933727 (paperback)
PY: 1996

AN: 1996-09138-000
DT: Edited-Book; Book
TI: Trauma research methodology.
AU: Carlson, -Eve-B. (Ed)
PB: Lutherville, MD, USA: Sidran Press. (1996). viii, 291 pp.
IB: 096291648X (paperback)
PY: 1996

- AN: 1998-07798-000
 DT: Authored-Book; Book
 TI: Test accommodations for students with disabilities.
 AU: Burns, -Edward
 PB: Springfield, IL, USA: Charles C Thomas Publisher. (1998). vii, 332 pp.
 IB: 0398068445 (hardcover); 0398068453 (paperback)
 PY: 1998
- AN: 1997-09204-000
 DT: Edited-Book; Book
 TI: Assessment of childhood disorders (3rd ed.).
 AU: Mash, -Eric-J. (Ed); Terdal, -Leif-G. (Ed)
 PB: New York, NY, USA: The Guilford Press. (1997). xii, 800 pp.
 IB: 1572301945 (hardcover)
 PY: 1997
- AN: 1997-08881-000
 DT: Edited-Book; Book
 TI: Assessment and intervention issues across the life span.
 AU: Dollinger, -Stephanie-M.-Clancy (Ed); DiLalla, -Lisabeth-F. (Ed)
 PB: Mahwah, NJ, USA: Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Publishers. (1997). 307 pp.
 IB: 0805821643 (hardcover)
 PY: 1997
- AN: 1997-08562-000
 DT: Authored-Book; Book
 TI: Child neuropsychology: Assessment and interventions for neurodevelopmental disorders.
 AU: Teeter, -Phyllis-Anne; Semrud-Clikeman, -Margaret
 PB: Boston, MA, USA: Allyn and Bacon, Inc. (1997). xxi, 330 pp.
 IB: 0205163319 (hardcover)
 PY: 1997
- AN: 1996-98712-000
 DT: Edited-Book; Book
 TI: Behavioral approach to assessment of youth with emotional/behavioral disorders: A handbook for school-based practitioners.
 AU: Breen, -Michael-J. (Ed); Fiedler, -Craig-R. (Ed)
 PB: Austin, TX, USA: Pro-Ed, Inc. (1996). xii, 729 pp.
 IB: 0890796254 (hardcover)
 PY: 1996
- AN: 1996-98424-000
 DT: Edited-Book; Book
 TI: Outcome assessment in residential treatment.
 AU: Pfeiffer, -Steven-I. (Ed)

New York, NY, USA: Haworth Press, Inc. (1996). xiv, 99 pp.
560248394 (hardcover)
996

996-98057-000

Authored-Book; Book

Measuring health: A guide to rating scales and questionnaires (2nd ed.).

By Dowell, Ian; Newell, Claire

New York, NY, USA: Oxford University Press. (1996). xix, 523 pp.

195103718 (hardcover)

996

3-07473-000

Authored-Book; Book
Managing attention deficit hyperactivity disorder in children: A guide for
professionals (2nd ed.).
Goldstein, -Sam; Goldstein, -Michael
New York, NY, USA: John Wiley and Sons, Inc. (1998). xx, 876 pp.
01121584 (hardcover)
8

07-36671-000

Authored-Book; Book
Handbook of child behavior therapy.
Johnson, -T.-Stewart (Ed); Gresham, -Frank-M. (Ed)
New York, NY, USA: Plenum Press. (1998). xiii, 507 pp.
Issues in clinical child psychology.
01645548X (hardcover)
98

97-97340-000

Authored-Book; Book
Steps to independence: Teaching everyday skills to children with special
(3rd ed.).
Walker, -Bruce-L.; Brightman, -Alan-J.; Blacher, -Jan-B.; Heifetz, -Louis-J.;
Timothy, MD, USA: Paul H. Brookes Publishing Co. (1997). vii, 383 pp.
057662681 (paperback)
97

97-97258-009<<SEE PREVIOUS CHAPTER>> <<SEE NEXT CHAPTER>>

Chapter
Behavioral treatment of pediatric Tourette syndrome and tic disorders.
Goldberg, -Michael-A.
BardCreek, Leon (Ed); Knapp, Samuel (Ed); et-al. (1997). Innovations in
clinical practice: A source book, Vol. 15. (pp. 127-138). Sarasota, FL, USA:
Professional Resource Press/Professional Resource Exchange, Inc. x, 511
<<SEE BOOK>>
0568870264 (hardcover); 1568870256 (looseleaf)
997

996-98071-000

Authored-Book; Book
Principles of everyday behavior analysis (3rd ed.).
Miller, -L.-Keith
Pacific Grove, CA, USA: Brooks/Cole Publishing Co. (1997). xxi, 602 pp.
0534161464 (paperback)
997

6-98708-005<<SEE PREVIOUS CHAPTER>> <<SEE NEXT CHAPTER>>

pter

moting responsible student behavior: Essential concepts and skills for
ve classroom discipline.

g, -Nicholas-James; Newman, -Ruth-G.; Fagen, -Stanley-A.;

, -M.-Catherine; et-al

g, Nicholas James (Ed); Morse, William Charles (Ed); et-al. (1996).

in the classroom: The education of at-risk and troubled students (5t

pp. 237-306). Austin, TX, USA: Pro-Ed, Inc. xvi, 576 pp.<<SEE BOOK>>

0796823 (paperback)

6

6-98019-000

hored-Book; Book

nging behavior in individuals, couples, and groups: Identifying,
ng and manipulating the elements involved in change in order to promote
bit alteration of behavior.

nk, -Leonard

ingfield, IL, USA: Charles C Thomas, Publisher. (1996). xiii, 187 pp.

8066566 (hardcover); 0398066574 (paperback)

6

6-97842-000

hored-Book; Book

ning cooperation from your child! A comprehensive method to stop
and aggressive behavior in children.

ning, -Kenneth

thvale, NJ, USA: Jason Aronson, Inc. (1996). xi, 126 pp.

elopments in clinical psychiatry.

8217331 (paperback)

6

6-97047-000

ted-Book; Book

itive behavioral support: Including people with difficult behavior in
munity.

gel, -Lynn-Kern (Ed); Koegel, -Robert-L. (Ed); Dunlap, -Glen (Ed)

timore, MD, USA: Paul H. Brookes Publishing Co. (1996). xvi, 510 pp.

7662282 (paperback)

6

hored-Book; Book

damentals of cognitive-behavior therapy: From both sides of the desk.

cherdt, -Bill

York, NY, USA: Haworth Press, Inc. (1996). 249 pp.

orth social work practice.

9060302 (hardcover)

6

6-98115-000

ted-Book; Book

temporary issues in behavior therapy: Improving the human condition.

stela, -Joseph-R. (Ed); Ishaq, -Waris (Ed)

York, NY, USA: Plenum Press. (1996). xv, 447 pp.

lied clinical psychology.

06451689 (hardcover)

6

97-36671-000
Hard-Book; Book
Handbook of child behavior therapy.
Gresham, -Frank-M. (Ed); Stuart, -T. (Ed)
New York, NY, USA: Plenum Press. (1998). xiii, 507 pp.
Issues in clinical child psychology.
0645548X (hardcover)
18

97-38886-003
Journal-Article
Cognitive-behavioral body-image therapy: Extended evidence of the efficacy
of a self-directed program.
Lavalette, -Danielle-M.; Simeon, -Thomas-F.
Journal-of-Rational-Emotive-and-Cognitive-Behavior-Therapy. 1997 Win; Vol
281-294
04-9085
17

96-98497-000
Hard-Book; Book
The behavior cycle as a framework for dynamic psychotherapy.
Simeon, -Joseph
Delaware, FL, USA: Gardner Press, Inc. (1996). xxvi, 284 pp.
08762170 (paperback)
16

96-98425-000
Hard-Book; Book
Advances in cognitive-behavioral therapy, Vol. 2.
Simeon, -Keith-S. (Ed); Craig, -Kenneth-D. (Ed)
Thousand Oaks, CA, USA: Sage Publications, Inc. (1996). xx, 305 pp.
Handbook of international behavioral science series.
03970064 (hardcover); 0761906436 (paperback)
16

96-98293-016 <<SEE PREVIOUS CHAPTER>> <<SEE NEXT CHAPTER>>
Chapter
Using hypnosis in rational-emotive behavior therapy in the case of Ellen.
Simeon, -Albert
Simeon, Steven Jay (Ed); Kirsch, Irving (Ed); et-al. (1996). Casebook of
clinical hypnosis. (pp. 335-347). Washington, DC, USA: American Psychological
Association. xix, 429 pp. <<SEE BOOK>>
07983658 (hardcover)
16

96-98291-000

1998-07452-000

Edited-Book; Book

Outcomes for children and youth with emotional and behavioral disorders and their families: Programs and evaluation best practices.

Epstein, -Michael-H. (Ed); Kutash, -Krista (Ed); Duchnowski, -Albert (Ed)

Austin, TX, USA: Pro-Ed, Inc. (1998). xviii, 738 pp.

0890797501 (hardcover)

1998

1998-01937-007

Journal-Article

A structured instructional system for developing the school survival skills of adolescents with behavioral disorders.

Foley, -Regina-M.; Epstein, -Michael-H.

Behavioral-Disorders. 1993 Feb; Vol 18(2): 139-147

0198-7429

1993

1997-97210-000

Authored-Book; Book

An introduction to the nature and needs of students with mild disabilities: mental retardation, behavior disorders, and learning disabilities.

Wolenski, -Carroll-J.

Springfield, IL, USA: Charles C Thomas, Publisher. (1996). xvi, 283 pp.

0398067112 (hardcover); 0398067120 (paperback)

1996

1996-98847-000

Edited-Book; Book

Language, learning, and behavior disorders: Developmental, biological, and social perspectives.

Leitchman, -Joseph-H. (Ed); Cohen, -Nancy-J. (Ed); Konstantareas, -M.-Mary

Tannock, -Rosemary (Ed)

New York, NY, USA: Cambridge University Press. (1996). xv, 582 pp.

0521472296 (hardcover)

1996

1996-98712-000

Edited-Book; Book

Behavioral approach to assessment of youth with emotional/behavioral disorders: A handbook for school-based practitioners.

Green, -Michael-J. (Ed); Fiedler, -Craig-R. (Ed)

Austin, TX, USA: Pro-Ed, Inc. (1996). xii, 729 pp.

0890796254 (hardcover)

1996

1996-98102-000

Authored-Book; Book
Skills training for children with behavior disorders: A parent and
apist guidebook.
Loomquist, -Michael-L.
New York, NY, USA: Guilford Press. (1996). xiii, 272 pp.
572300809 (paperback)
996

.998-07297-000

Edited-Book; Book

Handbook of mental retardation and development.

Burack, -Jacob-A. (Ed); Hodapp, -Robert-M. (Ed); Zigler, -Edward (Ed)
New York, NY, USA: Cambridge University Press. (1998). xviii, 764 pp.
0521441234 (hardcover); 0521446686 (paperback)

.998

.997-97204-000

Authored-Book; Book

Language in mental retardation.

Bondal, -Jean-Adolphe; Edwards, -Susan

London, England UK: Whurr Publishers, Ltd. (1997). xi, 310 pp.

0861560044 (paperback)

.997

.997-08349-000

Authored-Book; Book

Confronting the stigma in their lives: Helping people with a mental
retardation label.

Budley, -James-R.

Springfield, IL, USA: Charles C Thomas Publisher. (1997). xviii, 196 pp.

0398067376 (hardcover); 0398067384 (paperback)

.997

.997-97535-000

Authored-Book; Book

Twenty-two years: Causes and consequences of mental retardation.

Richardson, -Stephen-A.; Koller, -Helene

Cambridge, MA, USA: Harvard University Press. (1996). xvii, 328 pp.

0674212975 (hardcover)

.996

.997-97210-000

Authored-Book; Book

An introduction to the nature and needs of students with mild disabilities
mental retardation, behavior disorders, and learning disabilities.

Tones, -Carroll-J.

Springfield, IL, USA: Charles C Thomas, Publisher. (1996). xvi, 283 pp.

0398067112 (hardcover); 0398067120 (paperback)

.996

.996-98711-000

Edited-Book; Book

Mental retardation and developmental disabilities (2nd ed.).

McLaughlin, -Phillip-J. (Ed); Wehman, -Paul (Ed)

Austin, TX, USA: Pro-Ed, Inc. (1996). x, 413 pp.

: 0890796432 (hardcover)
: 1996

: 1996-97592-000
: Authored-Book; Book
: "We're people first": The social and emotional lives of individuals with
: mental retardation.
: Castles, -Elaine-E.
: Westport, CT, USA: Praeger Publishers/Greenwood Publishing Group, Inc.
: 1996). xii, 211 pp.
: 0275952436 (hardcover)
: 1996

: 1996-00645-005
: Journal-Article
: / Memory for spatial location in adolescents with mental retardation: In
: Relation to automatic encoded processes.
: Sato, -Katsutoshi; Maekawa, -Hisao
: Japanese-Journal-of-Special-Education. 1996 Jan; Vol 33(4): 39-44
: 0387-3374
: 1996

997-08328-000

Authored-Book; Book
Exceeding expectations: Successful adults with learning disabilities.
Duff, -Henry-B.; Gerber, -Paul-J.; Ginsberg, -Rick
Austin, TX, USA: Pro-Ed, Inc. (1997). xv, 244 pp.
090797056 (paperback)
997

997-97066-000

Authored-Book; Book
Many ways to learn: Young people's guide to learning disabilities.
Bern, -Judith-M.; Ben-Ami, -Uzi; Chesworth, -Michael
Washington, DC, USA: Magination Press/American Psychological Association.
). vi, 82 pp.
0945354746 (paperback); 0945354754
996

996-98705-000

Edited-Book; Book
Cognitive approaches to learning disabilities (3rd ed.).
Reid, -D.-Kim; Hresko, -Wayne-P.; Swanson, -H.-Lee
Austin, TX, USA: Pro-Ed, Inc. (1996). xvi, 686 pp.
0890796858 (hardcover)
996

996-98698-000

Edited-Book; Book
Learning disabilities: The challenges of adulthood.
Matton, -James-R. (Ed); Polloway, -Edward-A. (Ed)
Austin, TX, USA: Pro-Ed, Inc. (1996). viii, 303 pp.
0890795819 (paperback)
996

996-97389-012<<SEE PREVIOUS CHAPTER>>

Chapter
Educational therapy with a learning-disabled adult.
Turtridge, -Marianne
Barrett, Muriel (Ed); Varma, Ved (Ed); et-al. (1996). Educational therapy
in clinic and classroom. (pp. 166-181). London, England UK: Whurr Publishers.
xii, 193 pp.<<SEE BOOK>>
0897635931 (paperback)
996

996-97302-000

Authored-Book; Book
Off track: When poor readers become "learning disabled."
Pear-Swerling, -Louise; Sternberg, -Robert-J.
Boulder, CO, USA: Westview Press. (1996). xvi, 336 pp.
Renewing American schools: The educational knowledge base.
0813387566 (hardcover); 0813387574 (paperback)
996

996-00648-005

1997-36787-003<<SEE PREVIOUS CHAPTER>> <<SEE NEXT CHAPTER>>

Chapter

Psychoeducational psychotherapy: An alternative form of therapy for the learning disabled child/adolescent.

Incorvaia, James-A.

Mark, Bonnie S. (Ed); Incorporvaia, James A. (Ed); et-al. (1997). The handbook of infant, child, and adolescent psychotherapy, Vol. 2: New directions in integrative treatment. (pp. 69-89). Northvale, NJ, USA: Jason Aronson, Inc.

512 pp.<<SEE BOOK>>
0765700441 (hardcover)
1997

1997-09131-000

Authored-Book; Book

Learning disabilities and ADHD: A family guide to living and learning ther.

Osman, Betty-B.

New York, NY, USA: John Wiley and Sons, Inc. (1997). viii, 228 pp.

0471155101 (paperback)
1997

1997-08585-002<<SEE PREVIOUS CHAPTER>> <<SEE NEXT CHAPTER>>

Chapter

The new economy in the 21st century: Implications for individuals with learning disabilities.

Brown, Dale-S.

Gerber, Paul J. (Ed); Brown, Dale S. (Ed); et-al. (1997). Learning disabilities and employment. (pp. 19-37). Austin, TX, USA: Pro-Ed, Inc. xii, pp.<<SEE BOOK>>

089079717X (paperback)
1997

1997-08585-000

Edited-Book; Book

Learning disabilities and employment.

Gerber, Paul J. (Ed); Brown, Dale-S. (Ed)

Austin, TX, USA: Pro-Ed, Inc. (1997). xii, 400 pp.

089079717X (paperback)
1997

1997-08551-000

Authored-Book; Book

Learning disabilities: A to Z: A parent's complete guide to learning disabilities from preschool to adulthood.

Smith, Corinne-Roth; Strick, Lisa

New York, NY, USA: The Free Press. (1997). viii, 407 pp.

0684827387 (hardcover)
1997

Journal-Article
The participation of a student identified as learning disabled in a regu-
cation block cub: The case of Stark.
Goatley, -Virginia-J.
Reading-and-Writing-Quarterly:-Overcoming-Learning-Difficulties. 1996
-Jun; Vol 12(2): 195-214
1057-3569
1996

96-98480-018<<SEE PREVIOUS CHAPTER>>

Chapter
 Being both Hearing and Deaf: My bicultural-bilingual experience.
 Gett-DeCaro, -Patricia
 Masnis, Ila (Ed); et-al. (1996). Cultural and language diversity and the
 experience. (pp. 272-288). New York, NY, USA: Cambridge University Press.
 06 pp.<<SEE BOOK>>
 21454778 (hardcover)
 96

96-98480-016<<SEE PREVIOUS CHAPTER>> <<SEE NEXT CHAPTER>>

Chapter
 Search of self: Experiences of a postlingually deaf African-American.
 Brooks, -Dianne-K.
 Masnis, Ila (Ed); et-al. (1996). Cultural and language diversity and the
 experience. (pp. 246-257). New York, NY, USA: Cambridge University Press.
 06 pp.<<SEE BOOK>>
 21454778 (hardcover)
 96

96-98480-015<<SEE PREVIOUS CHAPTER>> <<SEE NEXT CHAPTER>>

Chapter
 Raising deaf children in hearing society: Struggles and challenges for deaf
 ASL signers.
 Wilson, -Gary-E.
 Masnis, Ila (Ed); et-al. (1996). Cultural and language diversity and the
 experience. (pp. 232-245). New York, NY, USA: Cambridge University Press.
 06 pp.<<SEE BOOK>>
 21454778 (hardcover)
 96

96-98480-014<<SEE PREVIOUS CHAPTER>> <<SEE NEXT CHAPTER>>

Chapter
 Another new birth: Reflections of a Deaf native signer.
 Maybill, -Patrick-A.
 Masnis, Ila (Ed); et-al. (1996). Cultural and language diversity and the
 experience. (pp. 215-231). New York, NY, USA: Cambridge University Press.
 06 pp.<<SEE BOOK>>
 21454778 (hardcover)
 96

96-98480-013<<SEE PREVIOUS CHAPTER>> <<SEE NEXT CHAPTER>>

Chapter
 Growing up deaf in deaf families: Two different experiences.
 Pearls, -Susan-C.; Johnston, -David-R.; Fischer, -Susan-D. (Trans)
 Masnis, Ila (Ed); et-al. (1996). Cultural and language diversity and the
 experience. (pp. 201-224). New York, NY, USA: Cambridge University Press.
 06 pp.<<SEE BOOK>>

01454778 (hardcover)
96

96-98480-000
Hardcover; Book
Cultural and language diversity and the deaf experience.
Masnis, -Ila (Ed)
New York, NY, USA: Cambridge University Press. (1996). xiv, 306 pp.
01454778 (hardcover)
96

96-98378-000
Hardcover; Book
A journey into the deaf-world.
Coffey, -Harlan-L.; Hoffmeister, -Robert; Bahan, -Benjamin-J.
San Diego, CA, USA: Dawn Sign Press. (1996). x, 513 pp.
15035626 (hardcover); 0915035634 (paperback)
96

96-06469-000
Hardcover; Book
Culturally affirmative psychotherapy with deaf persons.
Lickman, -Neil-S. (Ed); Harvey, -Michael-A. (Ed)
Mahwah, NJ, USA: Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Publishers. (1996). xi
05814884 (hardcover); 0805814892 (paperback)
96

97-36879-000

Edited-Book; Book

Foundations of rehabilitation counseling with persons who are blind or
visually impaired.

Elton, -J. (Ed); Graves, -William-H. (Ed); Patterson, -Jeanne-Boland

New York, NY, USA: American Foundation for the Blind. (1997). xv, 477 pp.

031289453 (hardcover)

97

97-30234-000

Edited-Book; Book

Intelligence and psychological development in young children.

Collis, -Vicky (Ed); Collis, -Glyn-M. (Ed)

London, England UK: The British Psychological Society. (1997). x, 149

054332317 (paperback)

97

97-08643-000

Edited-Book; Book

Communication skills for visually impaired learners: Braille, print, and
writing skills for students who are visually impaired (2nd ed.).

Riley, -Randall-K.; Truan, -Mila-B.; Sanford, -LaRhea-D.

Springfield, IL, USA: Charles C Thomas Publisher. (1997). xi, 310 pp.

0398066922 (hardcover); 0398066930 (paperback)

97

8-07599-010<<SEE PREVIOUS CHAPTER>>
 pter

onception of talent and talent development.

dhusen, -John-F.

edman, Reva C. (Ed); Rogers, Karen B. (Ed); et-al. (1998). Talent in
 : Historical and social perspectives on giftedness. (pp. 193-209).
 ton, DC, USA: American Psychological Association. xxiv, 218 pp.<<SEE

798493X (hardcover)

8

8-07593-000

hored-Book; Book

erstanding those who create (2nd ed.).

rto, -Jane

tsdale, AZ, USA: Gifted Psychology Press, Inc.. (1998). xvii, 444 pp.

0707278 (paperback)

3

5-97915-000

hored-Book; Book

ativity: Flow and the psychology of discovery and invention.

szentmihalyi, -Mihaly

York, NY, USA: HarperCollins Publishers. (1997). viii, 456 pp.

0171332 (hardcover); 0060171332 (paperback)

7

7-08230-000

ed-Book; Book

ellectual talent: Psychometric and social issues.

ow, -Camilla-Persson (Ed); Lubinski, -David-John (Ed)

imore, MD, USA: Johns Hopkins University Press. (1996). xii, 428 pp.

085301X (hardcover); 0801853028 (paperback)

;

7-97957-000

ed-Book; Book

rskable women: Perspectives on female talent development.

ld, -Karen-D. (Ed); Noble, -Kathleen-Diane (Ed); Subotnik, -Rena-Faye (Ed)

skill, NJ, USA: Hampton Press, Inc. (1996). xxiii, 455 pp.

pectives on creativity.

730463 (hardcover); 1572730471 (paperback)

-97810-000

ored-Book; Book

ed children: Myths and realities.

ner, -Ellen
York, NY, USA: Basicbooks, Inc. (1996). xi, 449 pp.
5017606 (hardcover)
6

5-99001-000

Hardcover-Book; Book

Understanding physical, sensory, and health impairments: Characteristics and educational implications.

Forner, -Kathryn-Wolff; Alberto, -Paul-A.; Forney, -Paula-E.;

Zeman, -Morton-N.

Belmont, CA, USA: Brooks/Cole Publishing Co. (1996). xx, 429 pp.

0-8339131 (hardcover)

5

7-07638-002

Journal-Article

Developmentally handicapped blind and partially sighted children in South Germany: II. Etiology & pathogenesis.

Wassler, -Martin; Bartels, -Helmut; Strassburg, -Hans-Michael

Journal of Developmental-Medicine-and-Child-Neurology. 1996 Dec; Vol 38(12): 1076-109

1076-1622

7-07638-001

Journal-Article

Developmentally handicapped blind & partially sighted children in South Germany: I. Prevalence, impairments & ophthalmological findings.

Wassler, -Martin; Schaefer, -Wolf-Dieter; Neugebauer, -Hans

Journal of Developmental-Medicine-and-Child-Neurology. 1996 Dec; Vol 38(12): 1068-107

1068-1622

خانواده و کودک استثنائی استثنائی

منابع مربوط به این درس متعاقباً "لا" "لام" خواهد بود.

98-02740-004

Journal-Article

Pre-treatment prevention programs for children with disabilities: An intervention model.

Ollivian, -Patricia-L.; Cork, -Paulette-M.

Developmental-Disabilities-Bulletin. 1998; Vol 26(1): 59-71

984-0412

98

98-01573-001

Journal-Article

Prevention of work-related disability.

Goldstein, -Adrienne; Breen, -Victor; Dana, -Nhu

American-Journal-of-Preventive-Medicine. 1998 Apr; Vol 14(3S): 33-39

949-3797

98

98-00952-001

Journal-Article

Controlling the sexuality of developmentally disabled persons: Historical perspectives.

Godill, -Gary

Journal-on-Developmental-Disabilities. 1992 May; Vol 1(1): 1-14

938-9136

92

97-42991-008

Journal-Article

Secondary prevention of paediatric language disability: A comparison of teachers and nurses as screening agents.

Graves, -Stephanie-F.

European-Journal-of-Disorders-of-Communication. 1997; Vol 32(2, Spec Iss):

93-7273

97

97-08428-006<<SEE PREVIOUS CHAPTER>> <<SEE NEXT CHAPTER>>

Chapter

Prevention and early intervention during early childhood: Theoretical and empirical bases for practice.

Goldman, -Samuel-L.; Kaiser, -Ann-P.

Ellis, William E. Jr. (Ed); et-al. (1997). Ellis' handbook of mental health, psychological theory and research (3rd ed.). (pp. 137-172). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Publishers. xiv, 490 pp.<<SEE

9814078 (hardcover)

08170-000

ed-Book; Book

ention and treatment of severe behavior problems: Models and methods
opmental disabilities.

h, -Nirbhay-N. (Ed)

fic Grove, CA, USA: Brooks/Cole Publishing Co. (1997). xx, 282 pp.

344186 (paperback)

7-06661-009

rnal-Article

ssification, prevalence, prevention and rehabilitation of intellectual
ity: An overview of research in the People's Republic of China.

ander, -K.; Claesson, -M.

rnal-of-Intellectual-Disability-Research. 1997 Apr; Vol 41(2): 180-192

4-2633

7

7-05694-008

rnal-Article

ondary prevention of paediatric language disability: A comparison of
and nurses as screening agents.

okes, -Stephanie-F.

ropean-Journal-of-Disorders-of-Communication. 1997; Vol 32(2): 139-158

3-7273

7

97-05506-010

rnal-Article

sk assessment and management in psychiatric practice: Inferring
ctors of risk. A view from learning disability.

lstead, -Simon

ternational-Review-of-Psychiatry. 1997 Jun-Sep; Vol 9(2-3): 217-224

4-0261

7

96-98717-006<<SEE PREVIOUS CHAPTER>> <<SEE NEXT CHAPTER>>

apter

e prevention of mental illness in people with learning disability.

rran, -Jenny; Hollins, -Sheila

ndrick, Tony (Ed); Tylee, Andre (Ed); et-al. (1996). The prevention of

illness in primary care. (pp. 113-129). Cambridge, England UK: Cambridg

sity Press. xvi, 398 pp.<<SEE BOOK>>

2470579 (hardcover); 0521576482 (paperback)

96

96-05917-002

urnal-Article

olicy responses to substance abuse and disability: A concept paper.

ore, -Dennis; Ford, -Jo-Ann

urnal-of-Disability-Policy-Studies. 1996; Vol 7(1): 91-106

44-2073

96

AN: 1996-00629-006
DT: Journal-Article
TI: Discharge prospects of a mental handicap population: A survey of nursing perceptions.
AU: Kumar, -Anil; Agarwal, -Meena
SO: British-Journal-of-Developmental-Disabilities. 1996 Jan; Vol 42(82, Pt 1): 3-69
S: 0969-7950
Y: 1996

N: 1995-98679-005<<SEE PREVIOUS CHAPTER>> <<SEE NEXT CHAPTER>> 12 of 111
T: Chapter
I: Primary prevention and the family resource movement.
U: Chamberlin, -Robert-W.
K: Singer, George H. S. (Ed); Powers, Laurie E. (Ed); et-al. (1996).
Redefining family support: Innovations in public-private partnerships. Family
community & disability series, Vol. 1. (pp. 115-133). Baltimore, MD, USA: Paul
Brookes Publishing Co. xvi, 477 pp.<<SEE BOOK>>
B: 1557662177 (paperback)
Y: 1996

جمهوری اسلامی ایران
دانشگاه فرهنگستان آموزش عالی

بسم الله

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵

شماره ۱۱۳۲/۲۶۶۲

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند براساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی، سه ذی ربط و بارعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
- ۲-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
- ۲-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدها در دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
- ۲-۳: آن دسته از دانشجویانی که در شمول بند ۲-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
- الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجویان، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
- ب: در سبب‌های که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سبب‌ها قبلاً گذرانده است، براساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن دروس را ندارد.
- ج: گذراندن دروس سبب‌ها از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن دروس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
- د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کایه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مقرر جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲ در مورد دستورالعمل
اجرائی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد صحیح است
جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا چاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و

رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجری ابلاغ نماید.

سید محمد کاظم ناشینی

دانشیار ای عالی برنامه ریزی

۴۳۲

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۲۴

شماره: ۲۳/۲۶۴۹

پیوست

بسم الله

جمهوری اسلامی ایران
دانشگاه فرهنگ و آموزش عالی

حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۲/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری روی برنامههای آموزشی، حذف دروس ناموفق و واحدهای غیر ضرور و ادغام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردند.

۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختصاف به پایان نامه دارد).

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph. D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۳۰ واحد می تواند اختصاف به رساله داشته باشد).

در اینصورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظف اند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضرور، سقف واحدها را در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقلیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۲-۷۳ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۲ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند. در اینصورت تطبیق واحدها و دروس با برنامههای جدید حسب مورد بر عهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحمیلات تکمیلی مؤسسه ذی ربط است.

رای صادره در جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی در خصوص تقلیل واحدهای درسی در مقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به برجام اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم ناشینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

۲۱۹